

Inger Bjørge Hustvedt og Sverre Nesvåg

Utdeling av utstyr for
skadereduksjon ved
rusmiddelbruk

Kommuneundersøkelse 2019

KORFOR-rapport 2020/01

• • • •

KORFOR

REGIONALT KOMPETANSESENTER FOR RUSMIDDEFORSKNING I HELSE VEST

WWW.SUS.NO/KORFOR

ISBN: 978-82-93390-23-7

Innholdsfortegnelse

Introduksjon	2
Oppsummering	3
Fremdeles god svarprosent	3
Mest utdeling i de største kommunene	4
Utdeling av utstyr for injisering	5
Retur av brukt utstyr	6
Utdeling av annet utstyr	6
Behov for å dele ut mer og annet utstyr	7
Kommuner som ikke deler ut utstyr	7
Veiledning og kunnskapsbehov	8
Økt utdeling og fokus på behovet de siste årene	8
Utstyr vi ikke har spurt om	9
Referanser	9
Oversikt over figurer og tabeller	10
Vedlegg 1: Kommunetabeller	11
Vedlegg 2: Spørsmålsliste	19
Vedlegg 3: Brev fra Helsedirektoratet	27

Introduksjon

Utdeling av brukerstyr til personer med rusproblemer er et effektivt tiltak for å redusere skader knyttet til rusbruk som f.eks. smittsomme sykdommer (Platt et. al. 2017). I Nasjonal overdosestrategi 2014-2017 og 2019-2022 og i opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020) er sikring av tilgang til rent brukerstyr i kommunene et av tiltakene. Det er en sammenheng mellom utstyrsutdeling og reduksjon av overdosetilfeller ved at den somatiske helsetilstanden antas å påvirke faren for overdose. Ved bruk av rent brukerstyr, vil man unngå en rekke infeksjonssykdommer som har en negativ effekt på den somatiske helsen.

I tillegg bidrar utdeling av brukerstyr til økt kontakt mellom brukere og hjelpeapparatet (Jones et.al. 2010). Denne kontakten bidrar til at brukerne føler seg respektert og at negative stigma blir mindre (Macneil & Pauly 2011). Terskelen for å oppsøke andre tiltak eller rusbehandling er også lavere når det allerede er dannet en kontakt med hjelpeapparatet gjennom utdeling av brukerstyr (Wodak & Cooney 2005).

Etter lov om vern mot smittsomme sykdommer § 7-1 er det kommunene som er pliktige til å forbygge smitte med blodbårne sykdommer. Dette innebærer at kommunene skal ha ordning for utdeling av rent utstyr for alle injiserende rusbrukere som bor eller oppholder seg i kommunene. I april 2018 sendte helsedirektoratet brev til alle landets kommuner med informasjon om kommunens plikt til å ha smitteforebyggende tiltak (brevet ligger som vedlegg til rapporten). I brevet anbefaler Helsedirektoratet også andre smittereduserende tiltak, som blant annet utdeling av røykefolie, kokekar og filter.

For å få oversikt over hva kommune deler ut av utstyr gjennomføres det årlige spørreundersøkelser til alle norske kommuner i perioden 2016-2022. Det er KORFOR, Stavanger Universitetssykehus, som gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Helsedirektoratet. Årets rapport viser resultatet fra hva kommunene delte ut i 2019, og er den fjerde rapporten for denne perioden.

Spørreskjemaet ble utviklet etter innspill fra Funkishuset, et lavterskeltiltak i Sandnes som deler ut mye brukerstyr, og fra Helsedirektoratet. Siden det ble lagt vekt på å kunne oppnå en høy svarprosent, ble skjemaet begrenset, slik at det kunne besvares innen 10-15 minutter.

Lenke til det elektroniske skjemaet ble sendt til kommunelege via postmottak i kommunene, med spørsmål om å formidle lenken videre til den instansen/personen i kommunen som man mente var best informert til å svare på undersøkelsen.

Spørreundersøkelsen ble sendt ut i mars. På grunn av Covid-19 pandemien kom det inn få svar fra kommunelegene. For å øke svarprosenten ble spørreundersøkelsen holdt åpen til september og det ble gjort et par ekstra purrerunder direkte til kommunelegene. Dette resulterte i en like god svarprosent som tidligere år.

Oppsummering

- 148 kommuner delte i 2019 ut utstyr for skadereduksjon ved rusmiddelbruk
- Det er et økende antall kommuner som deler ut utstyr. 40 kommuner har i løpet av 2018/2019 startet utstyrsutdeling.
- Tall fra BrukerPlan viser at andel injiserende rusavhengige som har tilgang på sprøyteutdeling i sin kommune har økt fra 77 prosent i 2016 til 92 prosent i 2019.
- 30 kommuner som deler ut utstyr for injisering mangler returordning for brukt utstyr.
- 141 kommuner svarer at de ikke deler ut utstyr. I disse kommunene har det i perioden 2015-2018 vært til sammen 79 narkotikautløste dødsfall.

Fremdeles god svarprosent

Undersøkelsen ble sendt ut til samtlige 422 kommuner. I 2020 ble antall kommuner redusert fra 422 til 356. For utgåtte kommuner ble spørreskjemaet sendt til de nye kommunene som ble bedt om å svare ut ifra kommunestrukturen i 2019. 12 kommuner sendte inn svar fra flere instanser. For disse kommunene har vi slått sammen svarene. I undersøkelsen kunne kommunene svare på vegne av andre kommuner. Dette er aktuelt i de kommunene som også deler ut utstyr i andre kommuner. Syv kommuner har i undersøkelsen svart på vegne av totalt 17 kommuner. Disse 17 kommunene er lagt inn som selvstendige svar og teller med på lik linje som kommuner som har svart selv. Svaret fra en kommune ble endret til at de ikke deler ut utstyr. Kommunen hadde svart at de deler ut utstyr, men kommenterer at det er brukerne som kjøper inn utstyret selv.

Etter nevnte justeringer sitter vi igjen med svar fra 300 kommuner. Svarprosenten på 71 prosent er på linje med forrige års undersøkelser. Med unntak av Alta, Levanger, Molde og Ålesund¹, har alle større kommuner (mer enn 20 000 innbyggere) svart på årets undersøkelse.

TABELL 1. Antall kommuner som har svart på undersøkelsen.

	Svart i 2016	Svart i 2017	Svart i 2018	Svart i 2019	Svart i alle fire årene
Antall kommuner	253	296	306	300	123

Spørreskjemaet ble i hovedsak besvart av kommuneoverlege eller leder for aktuell kommunal enhet/instans. I enkelte kommuner er undersøkelsen besvart av fagpersoner (sykepleier, ruskonsulent, miljøterapeut o.l.).

I denne rapporten presenteres svarene på de enkelte spørsmålene i undersøkelsen. Fra BrukerPlan (Helse Stavanger, 2019) har vi annen informasjon om rusproblematikken i 235 av de kommunene som har svart på undersøkelsen. For de 55 kommunene over 20 000 innbyggere, er det kun to kommuner som ikke har kartlagt sine brukere i BrukerPlan². I denne rapporten har

¹ Både Alta, Levanger, Molde og Ålesund svarte i fjorårets undersøkelse at de deler ut utstyr for injisering.

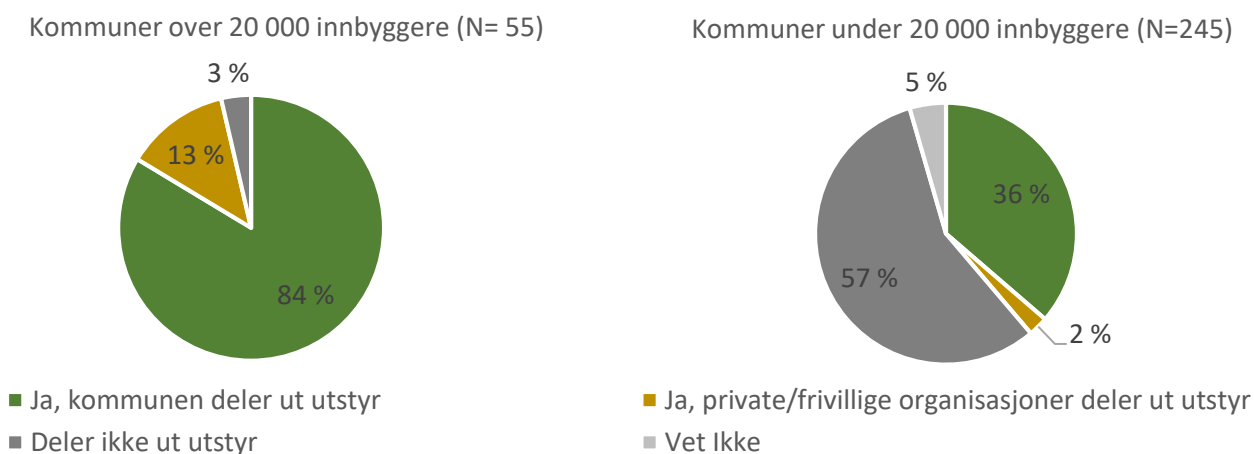
² Oppgård og Nedre Eiker.

vi sammenholdt informasjon fra brukerutstyrundersøkelsen med opplysninger i Brukerplan for siste kartleggingsår i perioden 2013-2019. Fra BrukerPlan har vi brukt tall for antall brukere med rusproblem og antall som injiserer rusmidler.

Resultatene fra undersøkelsen er også knyttet opp mot antall narkotikautløste dødsfall i perioden 2015-2018 fra Dødsårsaksregisteret i henhold til definisjon fra EMCDDA. Dette er en indikator på alvorlighetsgraden av rusproblematikk i kommune.

Mest utdeling i de største kommunene

Av de 300 kommunene som svarte på undersøkelsen, var det 148 kommuner (49 prosent) som svarte at de hadde delt ut utstyr for skadereduksjon i 2019. Dette er en stor økning fra året før, da det var 111 kommuner (36 prosent) som svarte at de delte ut utstyr. Utstyr for skadereduksjon innebærer utstyr for injisering eller røyking av rusmidler, nalokson neseppray, kondomer/glidemiddel eller engangs tannbørster. Det er i hovedsak det kommunale helseapparatet som står for utdeling av utstyr, men i 13 kommuner er utdeling av utstyr administrert av private eller frivillige organisasjoner. De fleste kommunene svarer at de har kjøpt utstyret gjennom sentral kommunal innkjøpsordning eller innkjøp fra spesialfirma. Enkelte kommuner har avtale med apotek og to kommuner kjøper inn utstyr fra spesialfirma utenlands. 141 kommuner svarte at de ikke har delt ut utstyr, mens 11 kommuner har svart at de ikke vet. Kommunene som ikke deler ut utstyr for skadereduksjon er i hovedsak mindre kommuner (gjennomsnittlig folketall for disse er 5 000).

Figur 1. Store og små kommuner etter om de deler ut utstyr. Prosent.

Tall fra BrukerPlan gir oss et bilde av omfanget og karakteren av rusproblem i en kommune. Av de 148 kommunene som har delt ut utstyr, er det 132 som har kartlagt sine brukere i BrukerPlan, mens 96 av de 141 kommunene som ikke har delt ut utstyr har benyttet seg av BrukerPlan. Tall fra BrukerPlan viser at omfanget av rusproblem er størst i kommuner som har delt ut utstyr. Men også i kommunene som ikke har delt ut utstyr er det kjent rusproblematikk; fem kommuner uten utdeling har ti eller flere injiserende rusbrukere.

Tabell 2. Antall kommuner etter antall registrerte injiserende rusbrukere i BrukerPlan.

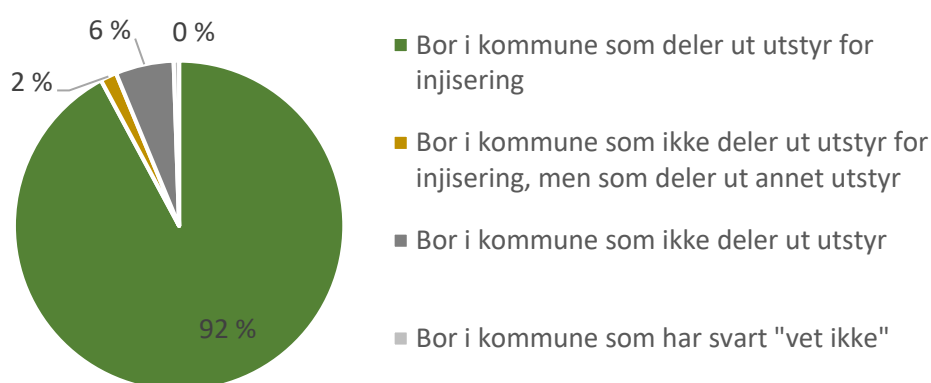
	Har delt ut utstyr (N= 132)	Har ikke delt ut utstyr (N=96)
10 brukere eller mer som injiserer	60	5
Ingen registrerte injiserende brukere	9	38

Utdeling av utstyr for injisering

Undersøkelsen viser at 124 kommuner deler ut utstyr for injisering i form av spisser/kanyler. De fleste deler ut spisser med forskjellige størrelser. Antall sprøyter/spisser som totalt er delt ut ligger på anslagvis 3 millioner, noe som er på samme nivå som resultatet fra de tidligere undersøkelsene. I tillegg til utdeling av sprøyter deles det i 93 kommuner også ut annet utstyr til bruk ved injisering; 76 kommuner deler ut sprit-tørk for desinfisering av stikkstedet, 74 kommuner deler ut pumper, 46 kommuner deler ut filtreringsutstyr, 54 kommuner deler ut kokekar og 48 kommuner deler ut askorbinsyre. I tillegg deles det også ut sterilisert vann/saltvann, stasebånd, mekkebeger, bomull/bandasjemateriell, engangshansker og overdosekort i enkelte kommuner.

I de større kommunene er det for det meste lavterskeltilbud/stasjonær feltpleie som deler ut utstyr for injisering. gjerne i kombinasjon med oppsøkende helsetiltak/feltpleie. I de mindre kommunene er det mer vanlig at andre instanser, som legevakt, hjemmesykepleie, kommunal rustjeneste, apotek eller bofellesskap, deler ut utstyr.

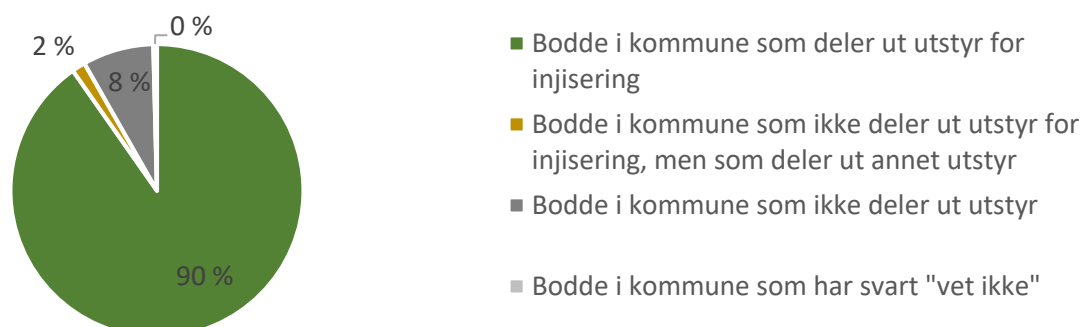
I de 235 kommunene som har svart på undersøkelsen og som har tall i BrukerPlan, er det kartlagt totalt 3 800 brukere som injiserer. 92 prosent av disse brukerne bor i kommuner som har svart at de deler ut utstyr for injisering, noe som er en økning fra 77 prosent i 2016. Sammenhengen mellom omfanget av rusproblemer og utdeling av utstyr vises også når vi ser på hvor mange injiserende brukere kommunene i gjennomsnitt har. I kommuner som deler ut utstyr er det i gjennomsnitt 30 brukere som injiserer, i motsetning til fire injiserende brukere i kommuner som ikke gjør det.

Figur 2. Andel av injiserende brukere (N= 3 800) etter bostedskommunens utstyrsutdeling.

I perioden 2015-2018 var det 1 100 narkotikautløste dødsfall i landet. De fleste av disse (1 007 dødsfall) var personer som bodde i en av kommunene som svarte på utstyrsundersøkelsen. Svarene på undersøkelsen viser at 90 prosent av personene som døde, bodde i kommuner som

deler ut utstyr for injisering. Dette understreker at utstyrsutdeling treffer generelt der behovet er størst. Men samtidig ser vi at det også er rusproblematikk i kommuner som ikke deler ut utstyr.

Figur 3. Andel av narkotikautløste dødsfall 2015-2018 (N= 1 007 etter bostedskommunens utstyrsutdeling.

Retur av brukt utstyr

101 kommuner svarer at de har etablert ordninger for retur av brukt utstyr. De fleste av disse er kommuner som også deler ut utstyr for injisering. I tillegg har åtte kommuner som ikke deler ut utstyr for injisering, også en slik returordning. Hovedsakelig bruker kommunene bøtter/pucker, men også andre type beholdere blir brukt (plastflasker, melkekartonger osv.) Av de 124 kommunene som deler ut utstyr for injisering er det 30 kommuner som ikke har returordning for brukt utstyr.

Utdeling av annet utstyr

I tillegg til om kommunene har delt ut utstyr for injisering, ble de spurt om de deler ut røykefolie, nalokson nes spray, kondomer/glidemiddel og engangs tannbørster. Totalt har 110 kommuner delt ut annet utstyr enn utstyr for injisering. 53 kommuner har delt ut nalokson nes spray, noe som er en økning fra 34 kommuner i 2018. 16 kommuner deler kun ut kondomer og tannbørster. I de fleste kommunene er det lavterskel helsetiltak eller stasjonær feltpleie som deler ut annet utstyr.

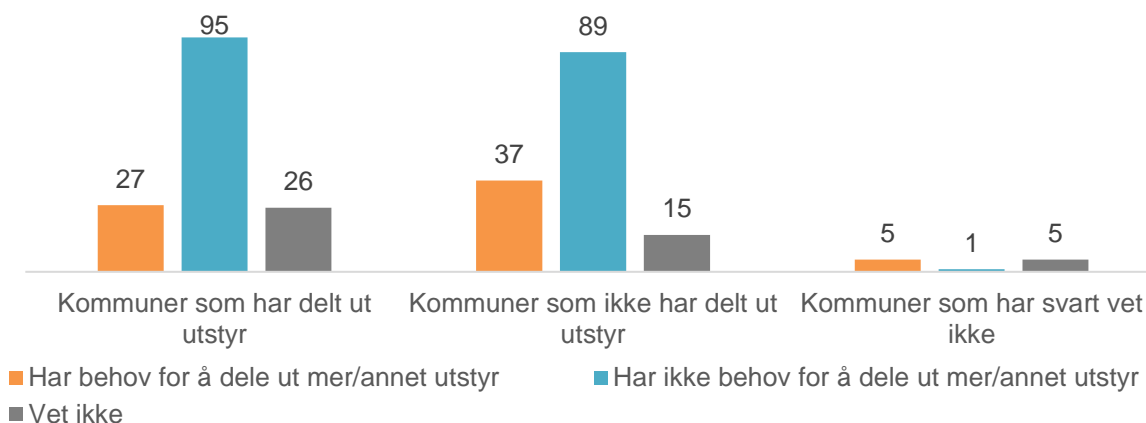
Tabell 3. Antall kommuner etter utdeling av utstyr og størrelse.

	Kommuner over 20 000 innbyggere	Kommuner under 20 000 innbyggere	Totalsum
Nalokson nes spray	36	17	53
Røykefolie	39	19	58
Kondomer/glidemiddel	40	45	85
Engangs tannbørster	31	16	47

Behov for å dele ut mer og annet utstyr

Årets undersøkelse viser at 18 prosent av kommunene som deler ut utstyr har behov for å dele ut mer eller annet utstyr. Dette er en nedgang fra 39 prosent i fjor. Det er særlig utdeling av nalokson og injeksjonsutstyr kommunene ønsker å starte. I tillegg svarer noen kommuner at de har behov for å dele ut mer av det utstyret de allerede deler ut.

Av de 141 kommunene som ikke deler ut utstyr, svarer 37 kommuner at de har behov for å dele ut slikt utstyr. I all hovedsak ønsker disse kommunene å dele ut utstyr for injisering.

Figur 4. Antall kommuner som melder om behov for utdeling av utstyr.

Kommuner som ikke deler ut utstyr

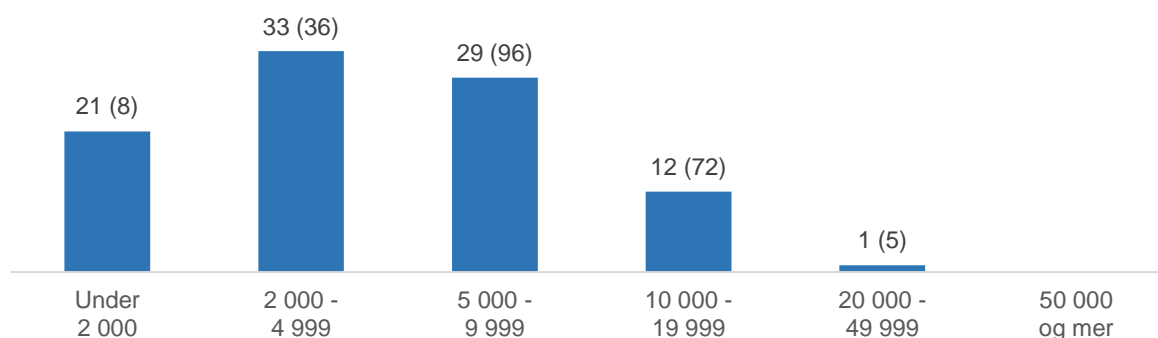
141 kommuner svarte i undersøkelsen at de ikke deler ut utstyr for skadereduksjon ved rusmiddelbruk. Over halvparten av disse har færre enn 5 000 innbyggere. Av de kommunene som har svart på undersøkelsen er Røyken og Oppegård eneste kommunene over 20 000 innbyggere som ikke deler ut utstyr. Oppegård skal i 2020 starte utdeling etter kommunesammenslåing med Ski kommune.

Vi har utfyllende kommentarer fra 54 kommuner som ikke deler ut utstyr, som viser noen av årsakene til hvorfor kommunene ikke deler ut. Noen kommuner skriver at de jobber med å få på plass utdeling, enten på egenhånd, eller i samarbeid med nærliggende kommuner. Det er også kommuner som svarer at brukere med rusproblemer har tilbud om å kjøpe utstyret de trenger på apotek. Mindre kommuner viser til at det ikke er behov for utstyrsutdeling på grunn av få brukere med rusproblemer og ingen kjente brukere som injiserer.

Tabell 4: Er det behov for å dele ut utstyr? N=141 (Antall kommuner som ikke har delt ut utstyr)

Folketall	Ja	Nei	Vet ikke
Under 2 000	3	37	3
2 000 - 4 999	5	39	6
5 000 - 9 999	18	9	4
10 000 - 19 999	10	3	2
20 000 - 49 999	1	1	
Totalsum	37	89	15

Av de 141 kommunene som har svart at de ikke deler ut utstyr, har 96 kommuner kartlagt sine brukere i BrukerPlan. Totalt er det registrert 217 injiserende brukere i kommuner som ikke deler ut utstyr. Undersøkelsen viser som i fjor, at det er de mindre kommunene som samlet står for den største andelen injiserende brukere uten tilgang til utdeling av brukerutstyr. Disse kommunene har kun et par brukere som injiserer, men samlet sett utgjør de en større gruppe. Over halvparten av registrerte injiserende brukere som ikke har tilgang til utstyr, bor i kommuner med mindre enn 10 000 innbyggere. Ser vi på antall narkotikautløste dødsfall for 2015-2018 finner vi 79 dødsfall i 48 kommuner som ikke delte ut utstyr i 2019.

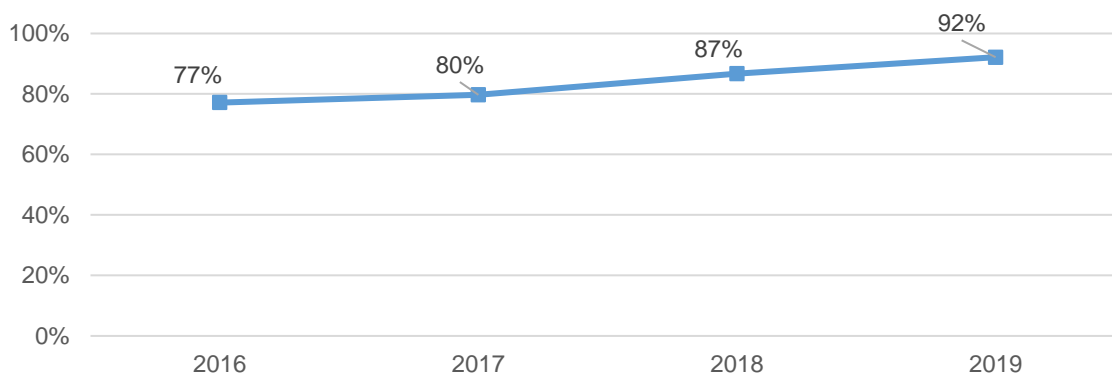
Figur 5: Kommuner som ikke deler ut utstyr og som har BrukerPlan-tall etter kommunestørrelse. Antall kommuner (antall injiserende brukere).

Veiledning og kunnskapsbehov

Av de 148 kommunene som har delt ut utstyr, er det 98 kommuner som svarer at de har gitt veiledning om bruken av utstyret. Hovedsakelig gjelder dette veiledning knyttet til injisering, nalokson, prevensjon og røykefolie. 16 kommuner mener det gis mangelfull eller for lite veiledning i bruken av det utstyret, stort sett gjelder dette bruk av injiseringsutstyr og røykefolie. I tillegg svarer 19 kommuner at personalet som deler ut utstyr har for lite kunnskap om bruken av utstyret.

Økt utdeling og fokus på behovet de siste årene

Resultatene fra de tre siste undersøkelsene viser en økning, både i antall kommuner som deler ut utstyr og antall som melder om behov for slik utdeling. Tall fra BrukerPlan viser at det er flere kommuner med registrerte injiserende brukere som nå deler ut rent utstyr for injisering. I perioden har det vært registrert i underkant av 4 000 injiserende brukere i kommunene som svarte på undersøkelsen. Andelen av disse som bor i en kommune som deler ut utstyr for injisering har økt med 15 prosentpoeng fra 77 prosent i 2016 til 92 prosent i 2018.

Figur 6. Andel av injiserende brukere (BrukerPlan) som bor i kommune som deler ut utstyr for injisering.

Utstyr vi ikke har spurt om

Åtte kommuner har svart at de deler ut annet utstyr enn det som spesifikt er spurt om i undersøkelsen. Disse kommunene svarer at de deler ut informasjonsbrosjyrer, overdosekort, utstyr til sårstell, tannkrem, vitaminer, mat, graviditetstester og tilbud om gratis prevensjonsmidler.

Referanser

Helsedirektoratet (2014). *Nasjonal overdosestrategi 2014–2017*.

Helsedirektoratet (2019). *Nasjonal overdosestrategi 2019–2022*.

Helse- og omsorgsdepartementet (2015). *Opptreppingsplan for rusfeltet 2016-2020*.

Helse Stavanger (2019). BrukerPlan årsrapport 2018.

Jones, L., Pickering, L., Sumnall, H., McVeigh, J., & Bellis, M. A. (2010). *Optimal provision of needle and syringe programmes for injecting drug users: A systematic review*. *International Journal of Drug Policy*, 21(5), 335-342.

Macneil, J., & Pauly, B. (2011). *Needle exchange as a safe haven in an unsafe world*. *Drug and Alcohol Review*, 30(1), 26-32.

Platt, L., Minozzi, S., Reed, J., Vickerman, P., Hagan, H., French, C., ... & Maher, L. (2017). *Needle syringe programmes and opioid substitution therapy for preventing hepatitis C transmission in people who inject drugs*. The Cochrane Library.

Wodak, A., & Cooney, A. (2005). *Effectiveness of sterile needle and syringe programmes*. *International Journal of Drug Policy*, 16, 31-

Oversikt over figurer og tabeller

Figurer

Figur 1. Store og små kommuner etter om de deler ut utstyr. Prosent.	4
Figur 2. Andel av injiserende brukere (N= 3 800) etter bostedskommunens utstyrsutdeling.	5
Figur 3. Andel av narkotikautløste dødsfall 2015-2018 (N= 1 007 etter bostedskommunens utstyrsutdeling.	6
Figur 4. Antall kommuner som melder om behov for utdeling av utstyr.	7
Figur 5: Kommuner som ikke deler ut utstyr og som har BrukerPlan-tall etter kommunestørrelse. Antall kommuner (antall injiserende brukere).	8
Figur 6. Andel av injiserende brukere (BrukerPlan) som bor i kommune som deler ut utstyr for injisering.	9

Tabeller

Tabell 1. Antall kommuner som har svart på undersøkelsen.	3
Tabell 2. Antall kommuner etter antall registrerte injiserende rusbrukere i BrukerPlan.	5
Tabell 3. Antall kommuner etter utdeling av utstyr og størrelse.	6
Tabell 4: Er det behov for å dele ut utstyr? N=141 (Antall kommuner som ikke har delt ut utstyr)	7

Vedlegg 1: Kommune-tabeller

Kommuner som deler ut utstyr for injisering (124 kommuner)

Kommunenavn	Folketall	Antall brukere som injiserer	Totalt antall spisser/kanyler utdelt siste året (ca)	Antall narkotikautløste dødsfall 2015-2018
Oslo kommune	681071	601	1163792	203
Bergen	281190	434	555158	93
Trondheim	196159	199	150000	55
Stavanger	134037	182	128880	33
Bærum	126841	80	8500	20
Kristiansand	92282	98	36667	20
Fredrikstad	81772	87	71995	13
Sandnes	77246	67	51039	14
Tromsø	76649	88	160000	16
Drammen	68933	57	50000	19
Sandefjord	63271	47	57362	14
Asker	61523	41	16000	8
Sarpsborg	55997	52	26000-52000	25
Skedsmo	55652	30	4000	12
Skien	54645	46	6800	12
Bodø	52024	38	7500	8
Larvik	47107	18	7000-8000	14
Tønsberg	45976	64	133320	13
Arendal	44785	34	37700	12
Karmøy	42161	59	35670	5
Lørenskog	40106	34	3000	11
Ullensaker	38234	21	45	8
Haugesund	37250	93	52500	13
Porsgrunn	36224	43	8837	12
Moss	32726	20	3450	6
Halden	31177	38	2600	11
Hamar	31144	32	10000	6
Ski	30843	18	4000	2
Gjøvik	30676	12	10850	3
Ringerike	30442	Færre enn 5	Ikke oppgitt	6
Askøy	29275	30	6230	8
Lillehammer	28023	17	792	5
Kongsberg	27481	35	10000	7
Horten	27334	28	32589	5
Færder	26700	31	39300	8
Sola	26582	24	2860	5
Lier	26373	29	15000	11

Rana	26315	26	10000	5
Fjell	26166	20	1000	15
Nedre Eiker	24963	Ikke i BrukerPlan	Får utdeling fra Drammen	5
Eidsvoll	24919	8	20	2
Harstad	24827	15	150	2
Kristiansund	24274	36	35000	8
Grimstad	23246	44	14973	3
Steinkjer	22090	28	7361	7
Nes (Akershus)	21885	15	550	2
Elverum	21191	19	2200	4
Stange	20916	Færre enn 5	Ikke oppgitt	1
Os (Hordaland)	20804	24	10000	3
Ås	20335	7	Ikke oppgitt	3
Øvre Eiker	19117	Ikke i BrukerPlan	6800	12
Hå	18814	16	3080	1
Narvik	18630	6	50	6
Rælingen	18161	6	1200	3
Kongsvinger	17823	15	8660	2
Melhus	16562	Færre enn 5	30	3
Askim	15865	Færre enn 5	Ikke oppgitt	3
Lindås	15812	Færre enn 5	270	2
Frogn	15761	8	300	6
Mandal	15659	Ikke i BrukerPlan	3500	3
Vennesla	14630	26	Ikke oppgitt	1
Holmestrand	14371	9	525	1
Bamble	14089	22	2000	4
Modum	13980	13	750	3
Vefsn	13403	0	Ikke oppgitt	1
Vestre Toten	13384	9	500	2
Kvinnherad	13137	Færre enn 5	800	1
Namsos	13113	6	2500	2
Førde	13092	Færre enn 5	500	1
Strand	12720	20	12000	3
Bømlo	11960	11	250	2
Fet	11842	7	200	
Lenvik	11679	6	400	1
Eidsberg	11424	26	Ikke oppgitt	1
Søgne	11403	14	4000	5
Lillesand	10990	10	120	2
Sortland	10518	13	Ikke oppgitt	2
Kragerø	10406	5	1000-1200	2
Fauske	9760	Færre enn 5	1000	3
Volda	9197	13	Ikke oppgitt	1
Herøy (M&R)	8927	Færre enn 5	3	
Ulstein	8609	Færre enn 5	95	
Meland	8187	Færre enn 5	Får utdeling fra Lindås	2

Osterøy	8120	5	20	
Sør-Odal	7879	9	Ikke oppgitt	1
Sykkylven	7657	6	100	1
Alstahaug	7415	6	7300	1
Åsnes	7214	6	40	
Sund	7062	10	Ikke oppgitt	1
Svelvik	6685	Færre enn 5	Får utdeling fra Drammen	2
Trysil	6607	6	20	2
Nome	6538	8	2	1
Eidskog	6114	Færre enn 5	1000	3
Tvedestrand	6069	Færre enn 5	Ikke oppgitt	1
Spydeberg	6042	Ikke i BrukerPlan	Ikke oppgitt	1
Averøy	5849	6	10-15	1
Nord-Fron	5742	Færre enn 5	2	
Sveio	5721	Færre enn 5	10	1
Hobøl	5642	Færre enn 5	Ikke oppgitt	
Trøgstad	5347	6	Ikke oppgitt	
Luster	5195	Færre enn 5	Ikke oppgitt	
Radøy	5091	Færre enn 5	Får utdeling fra Lindås	1
Nord-Odal	5024	6	100	1
Lindesnes	4953	Færre enn 5	Får utdeling fra Mandal	
Saltdal	4657	5	7444	
Sauda	4597	5	50	2
Gol	4576	Færre enn 5	2	
Åmot	4407	Færre enn 5	Ikke oppgitt	3
Drangedal	4080	13	10000	2
Porsanger	3944	Færre enn 5	20	
Bremanger	3705	Ikke i BrukerPlan	20	
Nordkapp	3218	Færre enn 5	20	1
Jølster	3047	Færre enn 5	Får utdeling fra Førde	1
Gaular	3027	0	Får utdeling fra Førde	
Tana	2900	0	500	1
Lyngen	2847	Færre enn 5	Ikke oppgitt	2
Naustdal	2793	0	Får utdeling fra Førde	
Marnardal	2297	Ikke i BrukerPlan	Får utdeling fra Mandal	2
Karlsøy	2252	Færre enn 5	Ikke oppgitt	
Tranøy	1513	Ikke i BrukerPlan	Får utdeling fra Lenvik	
Måsøy	1235	0	Ikke oppgitt	
Hasvik	1045	Færre enn 5	100	
Torsken	931	Ikke i BrukerPlan	Får utdeling fra Lenvik	
Berg	888	Ikke i BrukerPlan	Får utdeling fra Lenvik	
Totalsum	3804792	3502	Ca 3 millioner	909

Kommuner som ikke har delt ut utstyr for injisering, men som har delt ut annet utstyr for skadereduksjon (24 kommuner)

Kommunenavn	Folketall	Antall brukere som injiserer	Antall narkotikautløste dødsfall 2015-2018
Ringsaker	34488	31	5
Nittedal	24089	Færre enn 5	5
Stjørdal	24028	8	
Malvik	14040	Færre enn 5	
Giske	8398	0	
Sogndal	8191	Færre enn 5	1
Brønnøy	7916	Færre enn 5	
Løten	7663	Færre enn 5	
Eid	6151	Færre enn 5	1
Gausdal	6112	0	1
Gloppen	5836	Ikke i BrukerPlan	1
Hvaler	4599	Færre enn 5	
Vinje	3723	0	
Aure	3553	Færre enn 5	
Sør-Fron	3127	Færre enn 5	
Steigen	2576	Færre enn 5	
Sande (M&R)	2493	Færre enn 5	
Grong	2374	Ikke i BrukerPlan	
Smøla	2134	Ikke i BrukerPlan	
Holtålen	2025	Ikke i BrukerPlan	
Engerdal	1286	Ikke i BrukerPlan	
Gamvik	1169	Ikke i BrukerPlan	
Beiarn	1022	Ikke i BrukerPlan	
Røst	508	0	1
Totalsum	177501	61	15

Kommuner som ikke har delt ut utstyr for skadereduksjon (141 kommuner):

Kommunenavn	Folketall	Antall brukere som injiserer	Antall narkotikautløste dødsfall 2015-2018	Vurderes det å være behov for å kunne dele ut slikt utstyr?
Oppegård	27394	Ikke i BrukerPlan	8	Ja
Røyken	22635	5	1	Nei
Nesodden	19488	Ikke i BrukerPlan	4	Vet ikke
Klepp	19354	9	2	Ja
Sørum	18263	6	2	Ja
Østre Toten	14948	Færre enn 5	1	Nei
Voss	14606	9		Ja
Nannestad	13682	Ikke i BrukerPlan	3	Nei

Gran	13642	Færre enn 5	3	Ja
Notodden	12682	Ikke i BrukerPlan	1	Ja
Orkdal	12086	Færre enn 5		Ja
Vestvågøy	11480	5	3	Ja
Randaberg	11053	Færre enn 5	3	Nei
Tysvær	11028	8	3	Ja
Ørsta	10857	10		Ja
Hammerfest	10536	12	1	Ja
Sør-Varanger	10156	Færre enn 5		Vet ikke
Indre Fosen	9988	Færre enn 5		Ja
Fræna	9800	8	1	Nei
Re	9730	Færre enn 5	2	Ja
Vågan	9595	Færre enn 5	2	Ja
Hurum	9521	11	2	Vet ikke
Flekkefjord	9066	6		Ja
Kvam	8441	6	1	Vet ikke
Rakkestad	8230	Færre enn 5	1	Nei
Stryn	7167	0	1	Vet ikke
Sunndal	7106	10	1	Nei
Oppdal	6975	Færre enn 5	1	Nei
Risør	6848	13	1	Ja
Gjerdrum	6823	Ikke i BrukerPlan		Nei
Målselv	6805	0	2	Nei
Inderøy	6804	Færre enn 5		Ja
Songdalen	6706	6		Ja
Nord-Aurdal	6418	Færre enn 5	3	Ja
Meløy	6331	Færre enn 5	1	Ja
Midtre Gauldal	6246	0		Nei
Kvinesdal	6048	Færre enn 5	2	Ja
Surnadal	5928	0	1	Ja
Vadsø	5894	0		Ja
Froland	5845	Ikke i BrukerPlan	1	Nei
Våler (Østfold)	5593	0	1	Vet ikke
Tynset	5591	Færre enn 5		Nei
Ørland	5334	Færre enn 5		Ja
Årdal	5245	Færre enn 5		Ja
Austevoll	5212	Færre enn 5	1	Ja
Birkenes	5212	Færre enn 5		Ja
Øyer	5119	Færre enn 5		Ja
Frøya	5068	Færre enn 5		Ja
Rennesøy	4847	0		Nei
Hitra	4694	Færre enn 5	1	Ja
Vikna	4578	0	1	Vet ikke
Stranda	4565	Færre enn 5		Nei
Hemnes	4501	7		Nei
Hol	4473	Færre enn 5		Nei

Øksnes	4449	Ikke i BrukerPlan	1	Nei
Ringebu	4425	0	2	Vet ikke
Hemne	4228	0		Nei
Etne	4077	0	1	Nei
Vaksdal	4045	0		Nei
Overhalla	3879	Færre enn 5		Nei
Fusa	3861	Færre enn 5		Nei
Skiptvet	3797	Ikke i BrukerPlan		Nei
Marker	3592	Færre enn 5		Nei
Vågå	3589	0		Nei
Aukra	3539	Færre enn 5	1	Nei
Sigdal	3490	0		Vet ikke
Sørreisa	3489	0		Nei
Eide	3433	Færre enn 5	1	Nei
Åfjord	3340	Ikke i BrukerPlan	1	Nei
Sokndal	3305	Færre enn 5		Ja
Finnøy	3150	Færre enn 5		Vet ikke
Askvoll	3038	Ikke i BrukerPlan		Nei
Sør-Aurdal	2981	Færre enn 5		Nei
Seljord	2934	Ikke i BrukerPlan	2	Nei
Kautokeino	2924	Ikke i BrukerPlan		Nei
Skjervøy	2917	Ikke i BrukerPlan		Nei
Austrheim	2887	Ikke i BrukerPlan		Nei
Hurdal	2864	Ikke i BrukerPlan		Vet ikke
Kvæfjord	2858	Færre enn 5		Ja
Bjerkreim	2807	Ikke i BrukerPlan		Nei
Fjaler	2770	Ikke i BrukerPlan		Nei
Flesberg	2694	Ikke i BrukerPlan	1	Nei
Vik	2672	0		Ja
Gjemnes	2641	Ikke i BrukerPlan		Nei
Frosta	2632	Færre enn 5		Nei
Bø (Nordland)	2616	Færre enn 5		Nei
Dovre	2615	0		Vet ikke
Rennebu	2501	0		Nei
Stor-Elvdal	2459	Færre enn 5		Nei
Nore og Uvdal	2448	Ikke i BrukerPlan		Nei
Alvdal	2418	Ikke i BrukerPlan		Nei
Gulen	2322	0		Nei
Leirfjord	2320	0		Nei
Tokke	2228	Færre enn 5		Ja
Vestre Slidre	2135	0	1	Nei
Kåfjord	2097	0	1	Nei
Rindal	2028	Ikke i BrukerPlan		Nei
Lesja	2009	Ikke i BrukerPlan	1	Nei
Os (Hedmark)	1912	Færre enn 5		Nei
Lurøy	1904	Ikke i BrukerPlan		Nei

Åmli	1848	0		Ja
Rendalen	1791	0		Ja
Herøy (Nordland)	1780	Færre enn 5		Nei
Aurland	1764	Ikke i BrukerPlan		Nei
Masfjorden	1711	Ikke i BrukerPlan		Nei
Hægebostad	1683	Ikke i BrukerPlan		Nei
Vang	1610	Ikke i BrukerPlan		Nei
Folldal	1577	0		Nei
Halsa	1574	Ikke i BrukerPlan		Nei
Tolga	1551	0	1	Nei
Grane	1493	Ikke i BrukerPlan		Nei
Nissedal	1476	0		Nei
Dønna	1391	Færre enn 5		Ja
Evenes	1387	0		Nei
Lierne	1386	0	1	Nei
Ibestad	1375	Ikke i BrukerPlan		Vet ikke
Hyllestad	1366	Ikke i BrukerPlan		Nei
Hattfjelldal	1359	0		Nei
Etnedal	1305	0		Nei
Tjeldsund	1259	0	1	Nei
Høylandet	1254	0		Nei
Kvænanen	1202	Færre enn 5		Nei
Bygland	1192	Færre enn 5	1	Nei
Hornindal	1152	Ikke i BrukerPlan		Nei
Ulvik	1093	Ikke i BrukerPlan		Nei
Lavangen	1042	0		Nei
Moskenes	1039	Ikke i BrukerPlan		Nei
Roan	957	Ikke i BrukerPlan		Nei
Bykle	953	0		Vet ikke
Osen	947	Ikke i BrukerPlan		Nei
Åseral	939	0		Nei
Loppa	917	0		Nei
Eidfjord	906	Ikke i BrukerPlan		Nei
Bokn	840	Ikke i BrukerPlan		Nei
Solund	820	Ikke i BrukerPlan		Nei
Leka	567	Ikke i BrukerPlan		Nei
Kvitsøy	516	Ikke i BrukerPlan		Nei
Røyrvik	482	Ikke i BrukerPlan		Nei
Træna	456	Ikke i BrukerPlan		Nei
Modalen	380	0		Vet ikke
Utsira	196	Ikke i BrukerPlan		Nei
Totalsum	682092	217	79	

Kommuner som har svart vet ikke på spørsmål om de deler ut utstyr for skadereduksjon (11 kommuner)

Kommunenavn	Folketall	Antall brukere som injiserer	Antall narkotikautløste dødsfall 2015-2016	Vurderes det å være behov for å kunne dele ut slikt utstyr?
Vestby	17824	9	4	Ja
Enebakk	11026	5		Vet ikke
Hole	6845	0		Vet ikke
Røros	5610	Færre enn 5		Vet ikke
Nærøy	5072	Færre enn 5		Nei
Samnanger	2465	Ikke i BrukerPlan		Vet ikke
Gjerstad	2454	Ikke i BrukerPlan		Ja
Salangen	2183	0		Ja
Rollag	1419	Ikke i BrukerPlan		Vet ikke
Aremark	1357	Ikke i BrukerPlan		Ja
Vega	1232	Færre enn 5		Ja
Totalsum	57487	20	4	

Vedlegg 2: Spørsmålsliste

Utdeling av utstyr for skadereduksjon ved rusmiddelbruk - kommuneundersøkelse

*Må fylles ut

1.

Navn *

Kontaktinformasjon

2.

Telefonnummer *

Kontaktinformasjon

3.

E-postadresse *

Kontaktinformasjon

4.

Stilling/arbeidssted *

5.

Kommunenavn *

6.

Dersom utdelingen dekker flere kommuner.
Hvilke andre kommuner gjelder ordningen for?

7.

Er det delt ut utstyr for skadereduksjon i kommunen i 2019 (utstyr for injisering eller røyking av rusmidler, Nalokson neseppray, kondomer/glidemiddel eller engangs tannbørster). *

Markér bare én oval.

- Ja, kommunen deler ut utstyr
- Ja, private/frivillige organisasjoner deler ut utstyr
- Nei *Hopp til spørsmål 10.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 10.*

A

8. **Vurderes det å være behov for å kunne dele ut mer/annet utstyr enn det som deles ut i dag? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 12.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 12.*

A del 2

9. **Hva slags utstyr? ***

Hopp til spørsmål 12.

B

10. **Vurderes det å være behov for å kunne dele ut slikt utstyr? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 36.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 36.*

B del 2

11. **Hva slags utstyr? ***

Hopp til spørsmål 36.

C

12. **Er det etablert ordninger for retur av brukt utstyr? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 14.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 14.*

C del 2

13. Gjelder returordning i form av ... *

Merk av for alt som passer

- pucker
- bøtter for retur
- Andre: _____

D

14. Er det delt ut utstyr til bruk ved injisering av rusmidler? *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 21.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 21.*

E

15. Er det delt ut spisser/kanyler? *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 19.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 19.*

E del 2

16. Antall ulike spiss-størrelser utdelt siste året *

17. Totalt antall spisser/kanyler utdelt siste året (ca) *

18. **Er det delt ut annet utstyr til bruk ved injisering av rusmidler? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 20.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 20.*

F

19. **Hvilket annet utstyr (foruten spisser/kanyler) blir utdelt til bruk ved injisering av rusmidler? ***

Merk av for alt som passer

- Pumper
- Kokekar
- (Askorbin)syre
- Filtreringsutstyr
- Sterilisert vann/saltvann
- Sprit-tørk (for desifisering av stikksted)
- Andre: _____

G

20. **Hvem har delt ut utstyret til bruk ved injisering av rusmidler? ***

Merk av for alt som passer

- Lavterskel helsetiltak/stasjonær feltpleie
- Oppsøkende helsetiltak/feltpleie
- Hjemmesykepleie
- Møte/værested uten helsetilbud
- Sprøyteautomater
- Legevakt
- Andre: _____

H

21. **Er det delt ut nalokson neseppray? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 23.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 23.*

H del 2

22.

Hvem har delt ut nalokson nesespray? *

Merk av for alt som passer

- Lavterskel helsetiltak/stasjonær feltpleie
- Oppsøkende helsetiltak/feltpleie
- Hjemmesykepleie
- Møte/værested uten helsetilbud
- Andre: _____

I

23.

Er det delt ut utstyr for røyking av heroin (røykefolie) *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 25.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 25.*

I del 2

24.

Hvem har delt ut utstyret for røyking av heroin (røykefolie) ? *

Merk av for alt som passer

- Lavterskel helsetiltak/stasjonær feltpleie
- Oppsøkende helsetiltak/feltpleie
- Hjemmesykepleie
- Møte/værested uten helsetilbud
- Andre: _____

J

25.

Er det delt ut kondomer og/eller glidemiddel? *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 27.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 27.*

J del 2

26.

Hvem har delt ut kondomer og/eller glidemiddel? *

Merk av for alt som passer

- Lavterskel helsetiltak/stasjonær feltpleie
- Oppsøkende helsetiltak/feltpleie
- Hjemmesykepleie
- Møte/værested uten helsetilbud
- Andre: _____

K

27.

Er det delt ut engangs tannbørster? *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 29.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 29.*

K del 2

28.

Hvem har delt ut engangs tannbørster? *

Merk av for alt som passer

- Lavterskel helsetiltak/stasjonær feltpleie
- Oppsøkende helsetiltak/feltpleie
- Hjemmesykepleie
- Møte/værested uten helsetilbud
- Andre: _____

L

29.

Er det gitt veiledning til brukerne om bruk av utstyret i forbindelse med utdelingen? *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 31.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 31.*

L del 2

30.

Veiledning til bruk av hvilket utstyr? *

M

31. **Gis det mangelfull/for lite veiledning til brukerne om bruk av utstyret? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 33.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 33.*

M del 2

32. **Mangelfull/for lite veiledning i bruk av hvilket utstyr? ***

N

33. **Har de som deler ut utstyr, mangelfull kunnskap om bruk av utstyret? ***

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 35.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 35.*

N del 2

34. **Mangelfull kunnskap om bruk av hvilket utstyr? ***

O

35. **Hvordan har kommunen skaffet skadereduksjonsutstyret? ***

Merk av for alt som passer

- Innkjøp gjennom sentral kommunal innkjøpsordning
- Innkjøp fra spesialfirma i Norge
- Innkjøp fra spesialfirma utenlands
- Andre: _____

P

36.

Er det delt ut annet skadereduksjonsutstyr enn det som er nevnt i denne undersøkelsen *

Markér bare én oval.

- Ja
- Nei *Hopp til spørsmål 38.*
- Vet ikke *Hopp til spørsmål 38.*

P del 2

37.

Hvilket annet skadereduksjonsutstyr er utdelt (foruten det som er nevnt i denne undersøkelsen)? *

P

38.

Evt. andre kommentar angående denne undersøkelsen

Vedlegg 3: Brev fra Helsedirektoratet

Returadresse: Helsedirektoratet, Pb. 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo, Norge

Mottakers navn vil bli flettet inn ved ekspedering.
Evt. kontaktpersons navn vil også bli flettet inn her.

Deres ref.:
Vår ref.: 18/9390-1
Saksbehandler: Svein Høegh Henriksen
Dato: 17.04.2018

Til Fylkesmannen.

Helsedirektoratet gir i vedlagte brev til landets kommuner retningslinjer for nødvendig smittevernhjelp for å forebygge smitte med blodbårne sykdommer. Vi ber fylkesmennene videreformidle brevet til kommunene.

Helsedirektoratet viser til lov om vern mot smittsomme sykdommer § 7-4 Fylkesmannens oppgaver. Vi ber embetene følge med på om forebygging av blodsmitte er en del av planen for kommunenes helse- og omsorgstjeneste og om det er etablert tiltak som gjør brukerstyr enkelt og gratis tilgjengelig for injiserende stoffmisbrukere som bor eller oppholder seg i kommunen.

Kommuners plikt til å forebygge smitte med blodbårne sykdommer

En rekke smittsomme sykdommer kan overføres mellom mennesker med blod og blodprodukter. De mest kjente er hiv, hepatitt B og C.

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementet "Nasjonal strategi for arbeidet mot virale leverbetennelser (hepatitt)". Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Mål 3.3 lyder slik: "Innen 2030 stanse epidemiene av aids, tuberkulose, malaria og neglisjerte tropiske sykdommer samt bekjempe hepatitt, vannbårne og andre smittsomme sykdommer".

Etter lov om vern mot smittsomme sykdommer § 7-1 om kommunens oppgaver står det:

"Kommunen skal sørge for at alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen med hensyn til smittsom sykdom er sikret nødvendige forebyggende tiltak, undersøkelsesmuligheter, behandling..."

Helsedirektoratet gjennomførte i 2017 en undersøkelse <https://helse-stavanger.no/seksjon/KORFOR/Documents/Rapporter/publirapport%20Utstyrsundersøkelse%202016.pdf> som viste at en av fire personer som tar stoff med sprøyte er bosatt i kommuner som ikke har etablert noen ordning for å forebygge blodsmitte.

Helsedirektoratet anser at det følger av loven at alle landets kommuner skal ha ordninger som gjør brukerstyr for injeksjon gratis og enkelt tilgjengelig for alle injiserende stoffmisbrukere som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen.

Det er god vitenskapelig dokumentasjon for den smitteforebyggende effekten av å dele ut sterile sprøyter, kanyler og røykefolie. Tilgang til røykefolie bidrar til at inntak av heroin kan gjøres ved røyking i stedet for injeksjon. Dette minimerer faren for blodbårne smitte og for overdoser, jfr. pågående SWITCH-kampanje: <https://helsedirektoratet.no/folkehelse/psykisk->

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Svein Høegh Henriksen, tlf.: +4724163872

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

[helse-og-rus/overdose-veiviser-i-lokalt-forebyggende-arbeid](#) Helsedirektoratet anser tiltakene beskrevet over som et minimum for å oppfylle kravet i smittevernloven § 7-1.

I tillegg anbefaler Helsedirektoratet at det deles ut kokekar, filtre, våtservietter med desinfeksjonssprit ("swabs"), sterilt vann og askorbinsyre, blant annet for å forebygge bakterielle infeksjoner ved injeksjon.

Kommunene skal i tillegg til brukerutstyr tilby informasjon om smitteforebyggende tiltak, muligheter for vaksinasjon, diagnostikk og behandling. Alle landets kommuner skal tilby diagnostikk for hiv og hepatitt B og C. Injisierende stoffmisbrukere skal tilbys gratis vaksine med hepatitt B dersom de ikke er smittet. Alle personer smittet med hepatitt C og hiv-infeksjon skal tilbys henvisning til behandling.

Flere kommuner deler også ut, sammen med brukerutstyr, nasal nalokson for å forebygge overdosedødsfall. I regi av Nasjonal overdosestrategi, utplasseres for tiden gradvis nalokson i de av landets kommuner som har overdoseutfordringer. Kommunene blir tilskrevet om slikt tilbud.

Kommunene kan velge å organisere utdelingen av brukerutstyr på ulike måter. I mange byer er det etablert egne lavterskel helsetiltak (sprøytebuss, feltpleie, varmetuer osv). Mindre kommuner har organisert utdeling gjennom utekontakt, apotek, legekontorer osv. Noen kommuner har avtale med frivillige organisasjoner om utdeling av brukerutstyr.

Interkommunale ordninger er også mulig så lenge tilbudet er praktisk enkelt tilgjengelig for brukerne.

Helsedirektoratet viser til smittevernloven § 6-1 andre og tredje ledd om rett til smittevernhjelp:

"Den som det etter en faglig vurdering er grunn til å anta er i fare for å bli smittet med en allmennfarlig smittsom sykdom har rett til nødvendig smittevernhjelp i form av vaksinasjon, informasjon og annen nødvendig forebyggende hjelp. En smittet person med en allmennfarlig smittsom sykdom har rett til medisinsk vurdering og utredning (diagnostikk), behandling, pleie og annen nødvendig smittevernhjelp. Smittevernhjelp som nevnt i dette leddet kan ikke nektes med den begrunnelse at det ikke er dekning for utgiftene på vedtatte budsjetter.

Den som søker smittevernhjelp kan påklage avgjørelsen til fylkesmannen i fylket hvor han/hun mener feil er begått. Slik klagerett har også pårørende."

Helsedirektoratet anser smittevernhjelp som nevnt over ikke kan nektes på grunn av manglende dekning på vedtatte budsjetter. Direktoratet har bedt fylkesmennene om å følge med på om utdeling av nødvendig brukerutstyr er en del av planen for kommunens helse- og omsorgstjeneste, jf. smittevernloven § 7-1 tredje ledd og at det er etablert tiltak som gjør brukerutstyr enkelt og gratis tilgjengelig.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
Direktør

Per Magne Mikaelson
Avdelingsdirektør

Her kommer godkjenningsteksten når dokumentet er godkjent, og blir ekspedert

Kopi:

FOLKEHELSEINSTITUTTET
Helse- og omsorgsdepartementet
HIVNORGE
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
KS
PROLAR NETT - NASJONALT FORBUND FOR
FOLK I LAR
STATENS HELSETILSYN

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder		Postboks 788 Stoa	4809 ARENDAL
Fylkesmannen i Finnmark		Statens hus	9815 VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark		Postboks 4034	2306 HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland		Postboks 7310	5020 BERGEN
FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL		Postboks 2520	6404 MOLDE
Fylkesmannen i Nordland		Moloveien 10	8002 BODØ
Fylkesmannen i Oppland		Postboks 987	2626 LILLEHAMMER
FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS		Postboks 8111 Dep.	0032 OSLO
Fylkesmannen i Rogaland		Postboks 59 Sentrum	4001 STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane		Njøsvegen 2	6863 LEIKANGER
Fylkesmannen i Telemark		Postboks 2603	3702 SKIEN
FYLKESMANNEN I TROMS		Postboks 6105	9291 TROMSØ
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Fylkesmannen i Vestfold		Postboks 2076	3103 TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold		Postboks 325	1502 MOSS